

§ 142

Bolagisering av nettobudgeterade funktioner inom stadskansliets team Digital grund

HEL 2022-005718 T 00 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade godkänna att nettobudgeterade funktioner inom stadskansliets team Digital grund överförs till ett aktiebolag. Bolaget fortsätter affärsverksamheten omedelbar efter grundandet och staden äger det till 100 %.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige godkänner bolagiseringen, men förutsätter att staden fäster särskild vikt vid kontinuiteten i Digital grund-teamets tjänster och förbättringen av cybersäkerheten i stadens organisation när beslutet verkställs. (Jenni Pajunen)

Behandling

Ledamoten Jenni Pajunen Understödd av ledamoten Otso Kivekäs föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige godkänner bolagiseringen, men förutsätter att staden fäster särskild vikt vid kontinuiteten i Digital grund-teamets tjänster och förbättringen av cybersäkerheten i stadens organisation när beslutet verkställs.

Ledamoten Laura Korpinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att försäkra sig om att den överflyttande personalens arbetsförhållanden inte försämrats till någon del.

Laura Korpinens förslag till hemställningskläm understöddes inte och förföll därför.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

1 omröstningen

Ledamoten Jenni Pajunens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Jenni Pajunens förslag till hemställningskläm.
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 83

Mukhtar Abib, Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Sini Korpinen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Petra Malin, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Pilvi Torsti, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Blanka: 1

Laura Korpinen

Frånvarande: 1

Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Laura Korpinens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Päivi Majuri, projektchef, telefon: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liite1_Dipe-yhtiö_perustamissopimus_luonnos
- 2 Liite2_Dipe-yhtiö_Apporttisopimus_luonnos

- 3 Liite3_Dipe-yhtiö_yhtiöjärjestys_luonnos
- 4 Liite4_Dipe-yhtiö_Omistajastrategia_luonnos
- 5 Perustettavan yhtiön liiketoimintasuunnitelma, luonnos_päivitetty
- 6 Liite6_Digitaaliset peruspalvelut_Dipe-yhtiön palveluiden laajuus
- 7 Liite7_Dipe-yhtiö_Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 8 Sekretessbelagd (MyndOffL (621/1999) 24.1 § 32 p)
- 9 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto Dipe-in perustan in-house yhtiöittämisestä

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Bakgrund

I organisationen för Helsingfors stads strategiavdelning inom enheten Digitalisering ingår teamet Digital grund. Teamet Digital grund har sex underteam: stödtjänster, datakommunikations- och cybersäkerhets-tjänster, server-, maskinhalls- och kapacitetstjänster, livscykel-tjänster, applikationstjänster, hantering av kundbehov. Teamet applikations-tjänster som är en organisatorisk del av Digital grund ingår dock inte i den enhet som är nettobudgeterad och därför ingår inte i de funktioner som bolagiseras. Digital grund inledde sin verksamhet på stadsnivå som en underordnad funktion till stadskansliets strategiavdelning 1.1.2021. Satsningarna på digitalisering har stött förändringen i stadens verksamhetskultur och skapat en grund för behövlig hållbar förnyelse av verksamheten och tjänsterna.

Enligt riktlinjerna i stadens budget bildas ett in-house bolag för produktion av grundläggande digitala interna tjänster inom Helsingfors stad. Avsikten är att bolaget inleder sin verksamhet vid ingången av 2023. År 2021 centraliserades grundläggande digitala tjänster inom stadens sektorer och centralförvaltning. Beredningen av att bilda ett bolag fortsätter det arbetet.

Kanslichefen har tillsatt en arbetsgrupp för bolagiseringen av Digital grund som har till uppgift att bereda en plan för att grunda ett bolag som producerar grundläggande digitala tjänster, genomföra tillräckliga utredningar för att göra det möjligt att inleda bolagets verksamhet och säkerställa att verksamheten organiseras på ett ändamålsenligt sätt. Arbetsgruppen inledde sin verksamhet 21.12.2021. Bolagiseringen av Digital grund har utretts öppet och i nära samarbete med personalen. Bolaget är ett dotterbolag där staden har bestämmande inflytande. Bo-

laget är en enhet som är anknuten till staden och staden kan köpa dess tjänster utan konkurrensutsättning. Bolaget ingår i gruppen andra dottersammanslutningar än de som arbetar på marknadsvillkor och dess syfte är inte att sträva efter vinst.

Bolagets affärsverksamhet

Verksamhet i bolagsform skapar förutsättningar för att producera tjänster av hög kvalitet åt stadens kundparter på ett kostnadseffektivt sätt.

Det finns goda förutsättningar för bolagisering:

1. Den helhet som bolagiseras och de tjänster som överförs bildar redan i nuläget en enhetlig helhet som inledde sin verksamhet i början av 2021.
2. Den nuvarande enhetens organisation gör det möjligt för bolaget att utan störningar överta tjänster.
3. De tilläggsresurser och interna funktioner som bolaget behöver (stödtjänster) har identifierats.
4. Betydande effekter såsom ändringar i roller och ansvar inom stadens andra funktioner och det kommande bolagets gränssnitt har inte identifierats.
5. De avtal som staden har ingått och som gäller den digitala grundens tjänsteproduktion kan i princip överföras till bolaget som sådana.

Vid bolagiseringen bildas ett aktiebolag som är en enhet anknuten till staden. I den affärsverksamhetshelhet som överförs till aktiebolaget ingår hela den nuvarande nettobudgeterade verksamheten vid enheten som ingår i stadens strategiavdelning med alla tillhörande avtal och tjänster, exklusive applikationstjänster som förblir en del av stadskansliets enhet digitalisering. I utvecklingen av stadens digitala grund ingår ett förändringsprogram som överförs till bolagets ansvar. Programmet omfattar projekt, egendom och tillhörande ansvar om datakommunikationsutrustning och nätverk, inklusive till exempel utvidgning av övervakning och hantering av nätet samt byggande av ett eget stamnät. Till bolaget överförs utöver personalens avtal och serviceavtal de tillgångar som förvärvats i balansräkningen för den nettobudgeterade enheten efter 1.1.2021 till posten oavskrivna anskaffningsutgifter vid tidpunkten för överföringen.

Bolaget är en strategisk partner för staden som säljer, producerar och utvecklar de digitala tjänster som är kritiska för staden, sektorerna, förvaltningarna och affärsverken.

Vid inledningsfasen ingår bolaget och staden ett gemensamt ramavtal om service och prissättning. Kundens specifika servicenivåer och volymer beskrivs i serviceavtalets bilagor som granskas som en del av årsklockan för ekonomi och verksamhet. Bolagets inkomstflöde består av digitala tjänster som prissätts enligt orsaksprincipen och tilläggstjänster som hänför sig till dem samt av kostnader för förändringsprogrammet.

Bolaget ska i sin verksamhet iaktta bestämmelserna och begränsningarna som gäller in house-upphandling och utförsäljning. Bolaget ska säkerställa att högst 5 % och högst 500 000 euro av dess omsättning består av tjänster som säljs till andra parter än staden eller de in house-enheter som staden äger till 100 %. Dessutom ska de tjänster som bolaget säljer inom ramen för den tillåtna utförsäljningen prissättas på marknadsvillkor.

Bolagets verksamhet styrs av följande riktlinjer:

1. Bolaget är en anknuten enhet som ägs av Helsingfors stad och som betjänar de parter som ingår i Helsingfors stadskoncern.
2. Bolagets mål är att säkerställa att det erbjuder sina kunder grundläggande digitala tjänster, som är effektiva och kontinuerliga, till ett konkurrenskraftigt pris. Bolagets syfte är inte att sträva efter vinst.
3. Verksamheten utvecklas utifrån kundernas servicebehov och efterfrågans utveckling.
4. Bolaget investerar måttligt i enlighet med ägarens riktlinjer, för att upprätthålla kontinuerliga verksamhetsförutsättningar och för att utveckla kostnadseffektiva tjänster.
5. Staden köper de tjänster som bolaget producerar i enlighet med den gällande servicekatalogen.

Ett utkast till bolagets affärsplan finns i bilaga 5.

Bolagets omfattning, roll och ställning

I verksamhetens inledningsfas anställer bolaget 140–150 personer och dess omsättning uppgår till ca 55 miljoner euro.

Även om bolaget inte bedriver verksamhet på den öppna marknaden ska det lyckas lika bra i all sin verksamhet. Bolagets tjänster och prissättning ska vara transparenta och jämförbara med motsvarande aktörer inom den offentliga och privata sektorn.

Bolagets framgång baserar sig på:

- Bästa möjliga uppfattning om kundernas behov och ett smidigt samarbete som en del av stadskoncernen.
- Verksamhet som bedrivs av ett bolag som fokuserar på grundläggande digitala tjänster och som gör det möjligt att erbjuda kvalitet och priser som är transparenta och som svarar på kundernas behov.
- Ett kluster av starka ICT-kunskaper inom stadskoncernen.
- En ansvarsfull och konkurrenskraftig serviceorganisation.
- En stark förmåga att samla kompetens, partners och förmåga att producera de digitala tjänster som Helsingfors stadskoncern behöver.
- Utgångspunkten är en affärsverksamhetsmodell som är kundorienterad och baserar sig på kundernas behov av grundläggande digitala tjänster som identifieras tillsammans med kunden och som bolaget svarar på genom att antingen producera dem själv eller köpa dem.

Verksamhetens omfattning och bolagets roll och ställning beskrivs som en del av utkastet till affärsplan som finns i bilaga 5.

Bolagets tjänster och prissättning av tjänsterna

Bolaget producerar följande tjänster:

- Stödtjänster: Stöd på nivå 1 (leverantörens genomfakturerings, närstöd)
- Livscykeljänster (upphandling, beställning, leverans, avlägsnande): enheter, applikationer, telefontjänster
- Utskriftstjänster
- Datakommunikationstjänster: stamnät (inklusive brandväggstjänster), lokalnät, anslutningar, expertarbete
- Kapacitets- och molntjänster: experttjänster
- Molntjänster: hantering av M365, licenser, övriga kollaborationsverktyg, tjänsten för hantering av molnen, expertarbete
- Datasäkerhets- och efterlevnadstjänster: cybersäkerhetstjänster, tjänster för AD-hantering, expertarbete
- Experttjänster

Bolaget prissätter tjänsterna enligt orsaksprincipen på basis av fastställda prestations- och kostnadsdrivare. Prissättningsmodeller baserar sig på enhetsprestationer, såsom €/enhet, €/h, eller fasta månatliga ersättningar eller övriga tidsbundna ersättningar för tjänster.

Staden och bolaget utarbetar ett serviceavtal som definierar tjänsternas innehåll och prissättning. Bolaget producerar tjänster utgående från bolagets servicekatalog som svarar på behoven inom stadens sektorer,

förvaltning och affärsverk, och enligt överenskommelse även på behoven vid stadens dottersammanslutningar.

Bolagets kunder och beställare av tjänster är stadens olika förvaltningar (stadens förvaltningsenheter, sektorer och affärsverk) och i ett senare skede eventuellt stadskoncernens övriga dottersammanslutningar. Beställaren ansvarar för sin egen budget, uppföljer huruvida den nytta som dras av tjänsterna uppfylls samt fastställer sina servicebehov, innehållet och omfattningen av tjänsterna samt den servicenivå som behövs i samarbete med producenten. Beställaren identifierar behov av ändringar och nya servicebehov och förelägger dem för gemensam behandling och beslut till det forum som är i enlighet med bolagets förvaltningsmodell och som fastställs i inledningsfasen.

Bolaget producerar på ett kostnadseffektivt sätt de tjänster som svarar på kundens behov, som man kommit överens om och som beskrivs i servicekatalogen. Bolaget prissätter tjänsterna på ett transparent sätt och på basis av den fastställda prissättningsmodellen, och rapporterar om tjänster och kostnader till beställarna.

Bolaget upphandlar de tjänster som krävs för att producera sina tjänster i enlighet med stadens avtalspraxis och övervakar de externa tjänsteleverantörernas verksamhet.

Ett utkast till bolagets tjänster och prissättning av tjänsterna ingår i affärsplanen i bilaga 5.

Personalkonsekvenser och samarbete i anslutning till bolagiseringen

Personalen ska flyttas till bolaget i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse. Alla de personer som hör till det nettobudgeterade teamet Digital grund vid enheten Digitalisering, exklusive stadens gemensamma applikationstjänster, övergår i bolagets tjänst i egenskap av s.k. gamla anställda, och de rättigheter och förpliktelser som följer av ett anställningsförhållande övergår från staden till bolaget.

Enligt koncerndirektivet är stadens dottersammanslutningar ansvarsfulla arbetsgivare som förverkligar gott ledarskap och värnar om arbetslivets kvalitet och de anställdas välbefinnande. Dottersammanslutningarna hör till en arbetsgivarorganisation och de tillämpar ett kollektivavtal i enlighet med sin organisering. Bolagets styrelse beslutar om bolagets organisation.

Personalens ställning och personalkonsekvenser vid en eventuell överlåtelse av rörelse har behandlats i enlighet med samarbets- och kommunikationsplanen i samarbete och dessutom vid tillställningar som riktades till hela personalen inom teamet Digital grund. Det första informa-

tionsmötet för personalen ordnades 4.11.2021. Efter det har ärendet och dess faser behandlats regelbundet med personalen vid flera olika tillställningar. Med dessa tillställningar har man sett till att personalen hörs och att personalen ges aktuell information om hur projektet framskrider. Vid dessa tillställningar har personalen också fått möjlighet att ställa frågor om och kommentera beredningen av ärendet och på detta sätt har personalens möjlighet till deltagande garanterats.

Bolagiseringen har behandlats i enlighet med stadens samarbetsavtal i samarbete representativt i stadens personalkommitté 8.11.2021, personalpolitiska arbetsgrupp 27.1.2022, stadskansliets personalkommitté 31.1.2022 och personalpolitiska arbetsgrupp 24.2.2022. Efter det hölls samarbetsförhandlingar i anslutning till personalkonsekvenser (överföringsförhandlingar) 17.3, 24.3 och 28.4.2022. Vid överföringshandlingarna redogjordes för den personal som överförs, tidpunkten för överlåtelsen samt de personalkonsekvenser som överlåtelsen orsakar i den mån som de är kända för överlåtaren. Om förvärvaren är det nya företag som grundas löses en del av personalkonsekvenserna när bolagets behöriga företrädare har fattat de beslut som gäller personalärenden. En överlåtelsepromemoria över överföringshandlingarna har utarbetats i enlighet med stadens praxis. I promemorian har sammanställts de frågor som är viktigast för personalen. Det egentliga beslutet om bolagiseringen behandlas i samarbete i den personalpolitiska arbetsgruppen och i stadens personalkommitté. Föredragningslistan publiceras torsdag 12.5 och stadsstyrelsen behandlar ärendet 16.5.2022. Stadens personalkommitté har behandlat ärendet vid sitt möte 12.5.2022 och utlåtandet finns i bilaga 9.

Överföringspromemorian om överföring av personalen samt promemorior om överföringsförhandlingarna finns som bilagor 7 och 8.

Bolagets ekonomi

Bolagets ekonomiplan utgår från att:

- Bolaget debiterar sina kunder för alla utgifter i anslutning till tjänsterna enligt orsaksprincipen på basis av de fastställda prestations- och kostnadspådrivarna. Kunder debiteras även för avskrivningar på investeringar.
- Stadskansliet debiteras för de kostnader och avskrivningar för förändringsprogrammet som överförs till bolaget.
- Bolagets övriga investeringsnivå beräknas motsvara nivån för året 2022.2022 är det första hela verksamhetsår som är jämförbart för den digitala grundens centraliserade upphandlingar. Bolaget kom-

mer också i fortsättningen aktivera den datakommunikationsutrustning och de datorer som det skaffar i balansräkningen.

- Till bolaget överförs a) den egendom som har förvärvats efter 1.1.2021 till balansräkningen för den nettobudgeterade enheten Digital grund, b) förändringsprogrammets egendom fr.o.m. 1.1.2021 samt c) det äldre stamnät som ägs (värde ca 0,4 milj. euro)
- Bolagets interna funktioner har beaktats i kalkylen – 1 milj. euro/år – t.ex. HR, ekonomi o.s.v.
- I ekonomiplanen för enheten Digital grund ingår tjänsternas årliga produktivitetsförbättring (se nedan).

Bolaget finansierar sina investeringar med inkrementell rekapitalisering och inkomstfinansiering. De investeringar som aktiveras i balansräkningen i bolagets verksamhet har kassainverkan och dess ekonomiska verkningar periodiseras i resultaträkningen som avskrivningar i enlighet med investeringens drifttid och överförs till kunddebiteringen. Avskrivningstiden är i genomsnitt ca fem år. Under de första åren behövs inkrementell rekapitalisering för att finansiera investeringar, eftersom samverkan av de periodiserade avskrivningarna i kunddebiteringen är mindre än investeringarnas inverkan på bolagets kassa. Under senare år finansierar bolaget sina investeringar med inkomstfinansiering när avskrivningarna i stort sett motsvarar investeringarna.

Bolagets investeringar				tusen euro
	Avskrivningstid(år)	2023	2024	2025-
Arbetsstationer	4	6 265	6 300	6 300
Enheter i det lokala nätverket	6	2 400	2 400	2 400
Förändringsprogram	5	1 515	1 300	1 300
Stamnät	30	2 300	500	500
ICT-tjänster	5	2 900	2 900	2 900
Totalt		15 380	13 400	13 400

Nyckeltal för ekonomin när bolaget inleder sin verksamhet 1.1.2023 (miljoner euro):

- omsättning	55,4
- verksamhetsutgifter	49,7
- - varav material och tjänster	39,2
- rörelsevinst	0,3

- balansomslutning	31,3
--------------------	------

För att försäkra förutsättningarna för bolagets verksamhet är planeringsprincipen att den egendom som har förvärvats efter 1.1.2021 till balansräkningen av den nettobudgeterade enheten Digital grund överförs till bolaget. Startkapitalisering har ställts så att det i slutet av varje år finns minst ett belopp som motsvarar utgifter för en månad i kassan. Anläggningstillgångar för den initiala balansräkningen uppgår till 18,3 miljoner euro och på basis av de planeringsprinciper som nämns ovan uppgår den kapitalisering som behövs till 24,3 miljoner euro. Behovet av kapitalisering grundar sig på investeringsplaner för den digitala grunden och kunden debiteras för dem delvis i efterskott på basis av avskrivningar av investeringar. Inverkan på bolagets kassaflöde under 2023–26 uppgår sammanlagt till ca 20 miljoner euro.

I samband med att bolaget grundas kapitaliseras det med ett belopp som krävs för kostnader under inledningsfasen, d.v.s. med 0,5 miljoner euro. Efter att verksamheten överförs och bolagets egentliga verksamhet inleds kapitaliseras bolaget med 23,8 miljoner euro i enlighet med den sekventiella tidtabell som baserar sig på bolagets investeringsprogram och beskrivs närmare i kapitlet Grundande av bolaget.

Anläggningstillgångar för den initiala balansräkningen

	Täckning	Grund för värdering	Milj. euro
Arbetsstationer*	2021-2022	bokföringsvärde	7,2
Enheter i det lokala nätverket*	2021-2022	bokföringsvärde	3,5
Det gamlastamnät som ägs	2006	expertuppskattning	0,4
Investeringar i stamnätet	2022	bokföringsvärde	1,8
Förädringsprogrammets anläggningstillgångar	2021-2022	bokföringsvärde	2,8
ICT-tjänster*	2022	bokföringsvärde	2,6

* Egendomen av den nuvarande nettobudgeterade enheten Digital grund

Produktivitetsmål inom förändringsprogrammet för den digitala grunden (läget 05/2022)

Det målinriktade åtgärdsprogram som har tagits fram för den digitala grundens funktioner innehåller mål för att öka produktiviteten. År 2021 är ett jämförelseår för omkostnader och de sammanlagda produktivitetens målen (miljoner euro) är följande:

	Jämförelseår2021	Besparing2022	Kumulativbesparing2023	Kumulativbesparing2024	Kumulativbesparing2025
Totalt	17,8	2,1	3,8	5,4	6,6

Utgångspunkten för prissättning av tjänsterna är att täcka kostnaderna för produktion av tjänsterna. Under bolagets första verksamhetsår uppstår kostnader i anslutning till att verksamheten inleds som belastar verksamhetens resultat. Prissättning är transparent och konkurrenskraftigt jämfört med jämförelseobjekt.

Utkastet till bolagets ekonomi och alternativ till kapitalisering ingår i affärsplanen i bilaga 5.

Ägarstrategi och styrning av verksamheten

Enligt det utkast till ägarstrategin som utarbetades hör bolaget till stadens dottersammanslutningar som inte fungerar på marknadsvillkor. Bolagets uppgift är att trygga förutsättningarna för stadens verksamhet genom att producera och/eller centraliserat upphandla de kritiska grundläggande digitala tjänster som dess kunder behöver på ett kostnadseffektivt och högklassigt sätt. Bolaget är ett centralt verktyg för att uppfylla stadens behov av kritiska grundläggande digitala tjänster.

Bolaget finansierar sin löpande verksamhet i första hand genom inkomstfinansiering. Bolagets syfte är inte att sträva efter vinst och bolaget delar inte ut dividend till sina ägare, utan eventuella vinster ska användas till att stödja och utveckla bolagets egen verksamhet med beaktande av de mål som stadskoncernen ställt. Bolaget överför till sina kunder de produktivitets-, kvalitets- och kunskapsnyttor som dras av att centralisera, harmonisera och standardisera grundläggande digitala tjänster.

Vid sidan av kännedomen om stadens behov och funktionssäkerheten är kostnadseffektivitet en grund för att centralisera stadens anskaffningar till bolaget.

Verksamhetens ekonomiska och övriga målsättningar fastställs i bolagets strategi. Kostnadsmålsättningar, kvalitetsmålsättningar och funktionella målsättningar härleds från strategin enligt ansvarsområden. Ledningen utarbetar årligen en inkomst- och utgiftsbudget som föreläggas styrelsen för att godkännas. I budgeten beskrivs vilka satsningar bidrar till att de årliga målsättningarna nås och hur resurserna utnyttjas. Budgeten utarbetas enligt ansvarsområden och huvudsakliga kostnadsställen.

Inom stadens koncernstyrning hör bolaget till borgmästarens verksamhetsområde.

Ett utkast till ägarstrategin finns i bilaga 4.

Genomförandeplan och tidtabell för bolagisering

Målet är att det nya bolaget inleder sin verksamhet 1.1.2023. Minimimålsättningar för "dag 1" är följande:

1. Bolaget har grundats och utgör en juridisk och handlingskraftig helhet.
 1. Bolaget har en förvaltning och en verksam ledning.
 2. Bolaget har en organisation som har fastställda ansvar och uppgiftsbeskrivningar.
 3. Den startfinansiering som behövs har ordnats.
2. Bolagets styrelse har fastställt de mål som ställs upp för bolaget, bolagets verksamhetsidé, affärsverksamhetsplan och budget samt nödvändiga verksamhetspolicyer.
3. De avtal som är kritiska med tanke på verksamheten (kund-, tjänsteproducents- och övriga avtal) har övertagits eller nya har förhandlats fram.
4. Den personal som överförs är anställd av bolaget och nyckelpositionerna är fyllda
5. Bolaget har fungerande processer för utbetalning av lön, personalförvaltning, ekonomiförvaltning och övriga centrala funktioner. Bolaget förfogar över de uppgifter om personalen, tjänsterna, ekonomin och andra uppgifter som verksamheten förutsätter.

Bolaget utnyttjar de stödprocesser och tjänster som staden producerar och som den centraliserade enheten Digital grund utnyttjar i den mån

det är möjligt och förnuftigt. Bolaget är verksamt i de nuvarande lokalerna åtminstone i början av sin verksamhet.

Ett utkast till genomförandeplan och tidsplan för bolagisering ingår i af-färsplanen i bilaga 5.

Grundande av bolaget

I beredningsarbetet har man kommit fram till följande avancemangsplan och centrala principer som gäller grundandet av bolaget:

- Helsingfors grundar bolaget redan innan den egentliga verksamheten överförs till bolaget för att bereda den överföring av verksamheten som sker senare samt avtals- och arbetsgivarskyldigheter.
- Bolagets namn blir DigiHelsinki Oy eller till exempel Helsingin Digi-palvelut Oy, beroende på registermyndighetens ståndpunkt i fråga om namnet i förhållande till bolagets profilering.
- Bolagets aktiekapital uppgår till 250 000 euro, fördelat på 1000 aktier.
- Helsingfors tecknar alla aktier med ett teckningspris på 500 000 euro.
- Av teckningspriset tecknas 250 000 euro i bolagets fond för investerat fritt eget kapital.
- Vid tidpunkten för bolagets grundande äger Helsingfors hela akties-tocken (100 %).
- Den verksamhet som överläts överläts till bolaget genom apportö-verlåtelse. Samtidigt kapitaliseras bolaget på det ändamålsenligaste sättet med 23,8 miljoner euro. Överföringen sker 1.1.2023.
- Staden får aktier i bolaget mot den egendom som överläts genom apportöverlåtelse.
- Personalen vid de verksamheter som överläts överförs till bolaget i samband med en verksamhetsöverlåtelse som s.k. gamla anställda i enlighet med principen för överlåtelse av företag.
- Momsbehandlingen av apportöverlåtelsen säkerställs genom ett för-handsavgörande som ansöks hos Skatteförvaltningen. Överlåtel-sens momsbehandling har ingen väsentlig roll med tanke på verk-samhetens bolagisering, men den ska säkerställas eftersom be-handlingen kan påverka bolagets finansiering i början.
- Förberedelser för att överlåta verksamheten (avtal, datasystem o.s.v.) i september–december 2022.
- Bolagsrättsliga beslut som gäller överlåtelsen av verksamheten fat-tas i augusti–december 2022 och bolagets operativa verksamhet in-leds 1.1.2023.

Av det totala behovet av kapitalisering på 24,3 miljoner euro investeras i bolaget som eget kapital enligt följande:

- I den fasen då bolaget grundas uppgår aktiernas teckningspris till 0,5 miljoner euro (aktiekapital 0,25 miljoner euro och fonden för investerat fritt eget kapital (SVOP) 0,25 miljoner euro).
- Senast 31.12.2022 12,5 miljoner euro (en direkt investering i SVOP-fonden).
- Senast 31.12.2023 5 miljoner euro och (en direkt investering i SVOP-fonden).
- Senast 31.12.2024 6,3 miljoner euro (en direkt investering i SVOP-fonden).

Kapitaliseringsbeslut efter den fasen då bolaget grundats föreläggs för ett separat beslut senare. Vid behov kan tidsscheman och storleken på de kapitaliseringar som genomförs under åren 2023–2024 ändras genom separata beslut om förhållandena för kapitaliseringen ändras betydligt från de prognoser som gjordes när bolaget grundades.

Utkastet till avtal om grundande av ett bolag och utkastet till bolagsordning finns i bilaga 1–3 till föredragningslistan.

Kommentarer till bolagiseringen ur perspektivet för upphandlingsrätt och rätt gällande statligt stöd

Enligt lagen om offentlig upphandling och koncession är bolaget en upphandlande enhet, d.v.s. det konkurrensutsätter sina upphandlingar i enlighet med upphandlingslagen. Bolagets uppgift är att trygga förutsättningarna för stadens myndighetsverksamhet genom att producera och centraliserat upphandla de kritiska grundläggande digitala tjänster som staden behöver. Bolaget bidrar till att Helsingfors är världens bästa stad i att dra nytta av digitaliseringen och stöder staden i att utveckla stödtjänsternas produktivitet och transparens. Bolagets syfte är inte att sträva efter vinst och bolaget delar inte ut dividend till sina ägare, utan eventuella vinster ska användas till att stödja och utveckla bolagets egen verksamhet med beaktande av de mål som stadskoncernen ställt. Bolaget verkar inte i ett konkurrensläge på marknaden. På så sätt tillgodoser bolaget sådana behov i det allmännas intresse som inte har industriell eller kommersiell karaktär. Dessutom kan man konstatera att bolaget verkar under stadens bestämmande inflytande och styrning. Staden äger bolagets aktiestock, utser bolagets styrelsemedlemmar och styr bolagets verksamhet.

Bolaget är en enhet anknuten till staden som avses i upphandlingslagen. Med anledning av detta tillämpas upphandlingslagen inte på upphandlingar mellan staden och bolaget. Upphandlingslagen tillämpas in-

te heller på upphandlingar mellan bolaget och de övriga anknutna enheter som staden äger helt på basis av deras ställning som anknutna enheter till staden. Staden har hela det bestämmande inflytandet i bolaget, eftersom staden äger bolagets aktier till 100 procent samt utövar avgörande beslutanderätt över bolagets strategiska mål och viktiga beslut genom rätt att utse styrelsemedlemmar, ägarstyrning och koncernstyrning i enlighet med det sätt som krävs enligt upphandlingslagen. Man ska ändå säkerställa att högst fem procent av bolagets omsättning och högst 500 000 euro fås från andra aktörer än staden eller enheter som är anknutna till staden och som staden äger till 100 %. När procentandelen av den riktade verksamhet uträknas ska man beakta den genomsnittliga totala omsättningen under tre år omedelbart innan avtalet har ingåtts. I inledningsfasen planeras ingen utförsäljning.

Dessutom fungerar bolaget som en inköpscentral för staden och dess dottersammanslutningar och det antecknas som bolagets verksamhetsområde i bolagsordningen. Som en inköpscentral kan bolaget konkurransutsätta de ramavtal och dynamiska inköpssystem som är avsedda för staden och dess dottersammanslutningar och genom vilka staden och dottersammanslutningarna kan upphandla varor eller tjänster.

Följande anges i artikel 107 punkt 1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF): "Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."

Europeiska unionens regler om statligt stöd tillämpas dock endast när stödmottagaren är ett företag. Med företag avses varje enhet som utövar ekonomisk verksamhet oberoende av enhetens juridiska form eller finansieringssätt. All verksamhet som går ut på att erbjuda varor och tjänster på en marknad utgör ekonomisk verksamhet. Därför ska man i statsstödsbedömningen utreda om det bolag som bildas är ett företag enligt det som avses i reglerna om statligt stöd, d.v.s. om det utövar ekonomisk verksamhet.

I enlighet med EU-domstolens vedertagna rättspraxis är myndighetsutövning inte ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses inte heller sådan verksamhet som inte kan särskiljas från myndighetsutövningen och som genom självständig bedömning kan tänkas vara till typen ekonomisk. När särskiljbarheten bedöms ska man utreda huruvida verksamhetens natur, de regler som tillämpas på den och verksamhetens målsättningar är myndighetsutövning.

Bolagets uppgift är att i enlighet med utkastet till ägarstrategi trygga förutsättningarna för stadens verksamhet genom att producera och centraliserat upphandla de kritiska grundläggande digitala tjänster som stadens sektorer, centralförvaltning och revisionskontor behöver. På så sätt skulle bolaget ansvara för funktioner som är nära sammankopplade med stadens myndighetsverksamhet och myndighetsutövning, och som inte kan anses vara ekonomiska till sin natur. Utan dessa tjänster i fråga kan staden inte sköta de uppgifter som är lagstadgade eller som har överförs till staden inom ramen för kommunens allmänna befogenheter. Därför skulle det vara fråga om tjänster som inte kan särskiljas från myndighetsutövning.

Dessutom hör det bolag som bildas enligt utkastet till ägarstrategi till stadens dottersammanslutningar som inte fungerar på marknadsvillkor och bolagets syfte är inte att sträva efter vinst. Bolaget producerar tjänster för staden eller de dottersammanslutningar som hör till stads-koncernen på basis av undantaget i fråga om anknutna enheter i upphandlingslagen. Därmed bedriver bolaget inte verksamhet i ett konkurrensläge på den fria marknaden. Bolaget kan bedriva endast marginal verksamhet på marknaden inom ramen för gränserna för försäljning till utomstående i bestämmelserna om anknutna enheter.

På de grunder som anges ovan finns det inga förhinder som gäller statligt stöd mot grundandet av bolaget, eftersom bolaget inte bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden när det producerar grundläggande digitala tjänster för utövande av myndighetsverksamhet. Trots detta ska bolaget beakta upphandlingslagens gränser för försäljning till utomstående i sin verksamhet. Dessutom ska de tjänster som bolaget säljer inom ramen för den tillåtna utförsäljningen prissättas på marknadsvillkor. Detta ska också kunna bevisas med avskild bokföring och resultaträkningar som gäller den i frågavarande verksamheten.

Verkställighet av stadsfullmäktiges beslut

Stadsstyrelsen konstaterar att om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget kommer stadsstyrelsen vid verkställigheten av beslutet att

- uppmana stadskansliets rättstjänst att i samarbete med strategiavdelningen bilda ett aktiebolag för att fortsätta verksamheten inom stadskansliets nettobudgeterade enhet Digital grund samt att under-teckna bolagets stiftelseurkund och andra handlingar enligt utkastet som finns i bilagorna samt att vid behov göra sådana ändringar i dem som är av teknisk karaktär eller annars obetydliga
- godkänna att staden tecknar alla aktier i det bolag som bildas vid bildandet av bolaget och uppmana stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning att betala teckningspriset för aktierna på 0,5

miljoner euro från budgetkontot 8 06 02, Värdepapper, Övriga föremål, till stadsstyrelsens disposition

- godkänna överlåtelsen av den affärsverksamhet, egendom och personal som överförs från den nettobudgeterade verksamheten inom enheten Digital grund samt aktieteckningar som hänför sig till dessa i enlighet med utkastet till handlingar som finns i bilagorna, samt uppmana stadskansliets rättstjänst att på stadens vägnar under-teckna de i frågavarande handlingarna och andra eventuella handlingar som gäller överlåtelsen, samt att vid behov göra sådana ändringar i dem som är av teknisk karaktär eller annars obetydliga
- godkänna förhandlingsprotokollet och överföringspromemorian/övergångsavtalet som gäller ställningen för den personal som överförs till bolaget
- bekräfta dottersammanslutningens ägarstrategi i enlighet med utkastet i bilagan samt
- uppmana stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning att vid behov bereda beslut om överskridningsrätt som gäller överlåtelse av apportegendom i anslutning till bolagiseringen av den nettobudgeterade verksamheten inom stadskansliets enhet Digital grund.

Stadsstyrelsens koncernsektion ska separat fatta beslut om valet av bolagets styrelsemedlemmar, vilket i enlighet med förvaltningsstadgan hör till dess behörighet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Päivi Majuri, projektchef, telefon: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liite1_Dipe-yhtiö_perustamissopimus_luonnos
- 2 Liite2_Dipe-yhtiö_Apporttisopimus_luonnos
- 3 Liite3_Dipe-yhtiö_yhtiöjärjestys_luonnos
- 4 Liite4_Dipe-yhtiö_Omistajastrategia_luonnos
- 5 Perustettavan yhtiön liiketoimintasuunnitelma, luonnos_päivitetty
- 6 Liite6_Digitaaliset peruspalvelut_Dipe-yhtiön palveluiden laajuus
- 7 Liite7_Dipe-yhtiö_Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 8 Sekretessbelagd (MyndOffL (621/1999) 24.1 § 32 p)
- 9 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto Dipe-in perustan in-house yhtiöittämisestä

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Stadskansliet
Beredningsgruppen

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 23.05.2022 § 389

HEL 2022-005718 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoitujen toimintojen siirtämisen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle kaupungin kokonaan omistamalle osakeyhtiölle.

16.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Majuri, projektipäällikkö, puhelin: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi